

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет соціології та соціальної політики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«ЕКОЛОГІЧНА СОЦІАЛЬНА РОБОТА»

Галузь знань
23 Соціальна робота
Спеціальність
231 Соціальна робота
ОП Соціальна педагогіка
Освітній рівень
другий (магістр)

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра соціальної освіти та соціальної роботи Викладач: Міхєєва Оксана Юріївна Інформація про викладача на сайті факультету: https://fssp.udu.edu.ua/kafedry/kafedra-sotsialnoi-osvity-ta-sotsialnoi-roboty E-mail: o.yu.mikheyeva@npu.edu.ua		
I. Основна мета/цілі навчання	Сприяє ознайомленню майбутніх соціальних працівників з сучасними тенденціями соціальної роботи за екологічним напрямом та можливостями використання зеленої соціальної роботи в практичній діяльності.		
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна вибіркова Цикл вибіркової частини Шифр у навчальному плані: BB2.03		
III. Обсяг навчальної дисципліни		Денна форма	Заочна форма
	Кількість кредитів	6	6
	Загальна кількість годин	180	180
	Лекційні заняття	12	10
	Семінарські заняття	16	14
	Практичні заняття		

Самостійна робота	152	156
-------------------	-----	-----

IV. Короткий

зміст навчальної
дисципліни

Лекційні заняття (32/12)

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Характеристика процесу становлення теорії та практики «зеленої соціальної роботи» (2/1)

Тема 2. Визначення та особливості «зеленої соціальної роботи» (2/1)

Змістовний модуль 2.

Тема 3. Концепції «зеленої соціальної роботи» (4/1)

Тема 4. Стратегії «зеленої соціальної роботи» (4/1)

Змістовний модуль 3.

Тема 5. Завдання соціальних працівників та методи у межах екологічного підходу (2/1)

Тема 6. Основні функції соціальних працівників у використанні екологічної теорії (4/1)

Змістовний модуль 4.

Тема 7. Міжнародні нормативно-правові документи та концепції та їх екологічний зміст (2/1)

Тема 8. Напрями екологічної соціальної роботи (4/1)

Змістовний модуль 5.

Тема 9. Основні аспекти екологічної соціальної роботи в Україні (4/1).

Тема 10. Стратегії практики екологічної соціальної роботи (4/1).

Семінарські заняття (40/12)

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Визначення та особливості «зеленої соціальної роботи» (2/0)

Змістовний модуль 2.

Тема 2. Концепції «зеленої соціальної роботи» (4/1)

Тема 3. Стратегії «зеленої соціальної роботи» (4/1)

Змістовний модуль 3.

Тема 4. Основні функції соціальних працівників у використанні екологічної теорії (2/1)

Тема 5. Екологічна освіта та просвіта у соціальній роботі (2/1)

Змістовний модуль 4.

Тема 6. Міжнародні нормативно-правові документи та концепції та їх екологічний зміст (2/1)

Тема 7. Напрями екологічної соціальної роботи (2/1)

Тема 8. Робота з уразливими групами, що постраждали від екологічних катастроф (4/1)

Тема 9. Зелені технології та соціальні ініціативи (2/1)

Змістовний модуль 5.

Тема 10. Основні аспекти екологічної соціальної роботи в Україні (2/1)

Тема 11. Стратегії практики екологічної соціальної роботи(4/1)
 Тема 12. Роль соціального працівника в екологічній безпеці громади (2/0)
 Тема 13. Екоактивізм та соціальна робота: взаємодія та вплив(4/1)
 Тема 14. Екостартап та екопроекти у соціальній сфері(4/1)

Самостійна робота здобувача вищої освіти (108/156)

СР: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять, заповнення таблиць, написання доповідей
Змістовний модуль 1.

Тема 1. Характеристика процесу становлення теорії та практики «зеленої соціальної роботи» (11/15)
 Тема 2. Визначення та особливості «зеленої соціальної роботи» (11/15)

Змістовний модуль 2.

Тема 3. Концепції «зеленої соціальної роботи» (11/15)
 Тема 4. Стратегії «зеленої соціальної роботи» (11/15)

Змістовний модуль 3.

Тема 5. Завдання соціальних працівників та методи у межах екологічного підходу (11/16)
 Тема 6. Основні функції соціальних працівників у використанні екологічної теорії (11/16)

Змістовний модуль 4.

Тема 7. Міжнародні нормативно-правові документи та концепції та їх екологічний зміст (11/16)
 Тема 8. Напрями екологічної соціальної роботи (11/16)

Змістовний модуль 5.

Тема 9. Основні аспекти екологічної соціальної роботи в Україні (10/16).
 Тема 10. Стратегії практики екологічної соціальної роботи (10/16).

Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до заліку/іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=8380>

V. Результати навчання

ПРН2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження
ПРН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю
Форма підсумкового контролю – залік
Поточний контроль

Рейтинговий бал з видів навчальної діяльності																	
	Се м.	Се м.	Се м.	Се м.	Се м.	Сем.	Сем.	Се м.	Се м.	Сем.	Сем.	Се м.	Се м.	Сем.	СР	МК	Всього
Д.ф.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	46	26	100
З.ф.		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		2	2	40	36	100

Позначення: Д.ф. – денна форма; З.ф. -заочна форма; Сем- семінарські заняття; Ср. – самостійна робота; МК – модульний контроль.

Поточний контроль	Присутність на лекційних заняттях, опитування (усні й письмові), доповіді, творчі роботи (презентації, командні проєкти, написання есе), модульні контрольні роботи
Підсумковий контроль	Залік

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Навчальна дисципліна завершується екзаменом, максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру, 60. Максимальна кількість балів за екзамен – 40. Разом – 100 балів.

До початку залікової сесії екзаменаційної сесії здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право скласти залік чи екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить ці навчальні дисципліни повторно на платній основі.

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Якщо здобувач не погоджується з оцінкою підсумкової атестації, він може в день оголошення результатів подати в деканат апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії. За письмового екзамена повторне опитування не проводиться. За усного комісія надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. Положення про організацію освітнього процесу.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо);
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, аналіз, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати обґрунтовані висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів та програм.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Відповідь здобувачів містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірне розуміння змісту основних теоретичних положень; вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.

	Високий рівень (80 – 89 балів). Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки: - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - недостатньо детально розкритий предмет запитання, а основні поняття носять тезисний характер; відповідь на ситуаційне завдання є недостатньо аргументованою; Достатній рівень (70 – 79 балів). Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив незначні помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: відтворює основні поняття поверхово, не виокремлює взаємозв'язки; окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання. Задовільний рівень (65 – 69 балів). Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання; відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу. Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу. Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.
VII. Політика курсу	Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри.. Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом семестру; за доскладання й перескладання робіт Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами: 1) Доповіді на семінарських заняттях – 2 бали; 2) Доповіді – 7-8 балів; 3) Модульні контрольні роботи – 5 балів
VIII. Основні інформаційні ресурси	Основні інформаційні джерела 1. Семигіна Т. Чому соціальна робота набуває зеленого кольору? // Вісник Академії праці соціальних відносин і туризму. 2018. № 2. С. 11-27. 2. Семигіна, Т. В. Зелена соціальна робота: чи потрібна вона Україні? Сучасні проблеми екологічної психології: життєве середовище особисто. 2018. С. 105. 3. Семигіна, Т. В. Міжнародна соціальна робота: глобальні пріоритети соціального розвитку і нове визначення соціальної роботи. Вісник Академії праці і соціальних відносин. Федерації профспілок України 1-2. 2015. С. 6-11. 23. 4. Семигіна Т. Міжнародна соціальна робота: пріоритети та стандарти. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 175 с.

-
5. Мінза, О. С., В. М. Попович. Модель розвитку і функціонування зеленої соціальної роботи в територіальній громаді. Запорізька політехніка. 2022. С. 81.
 6. Мосаєв Ю.В. Проблеми становлення екологічної соціальної роботи в Україні.// Науковий журнал Хортицької національної академії. Scientific Journal of Khortytsia National Academy. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2020. С. 180-189.
 7. Banks C. Green Social Work: From Environmental Crises to Environmental Justice // Social WorkEducation. 2013. Vol. 32(5). P. 692-693
 8. Beckett C. Green Social Work // Practice. 2013. Vol. 25(3). P. 213-215
 9. Dobson A. Green Political Thought. 3d ed. London: Routledge, 2000. 240 p
 10. Dominelli L. Green social work: From environmental crises to environmental justice. Cambridge:Polity Press, 2012. 207 p
 11. Dominelly, L., ed. (2018). The Routledge Handbook of Green Social Work. Abingdon: Routledge. 2018.628 p
 - 12.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри соціальної освіти та соціальної роботи протокол №8 від 29 січня 2025 року

